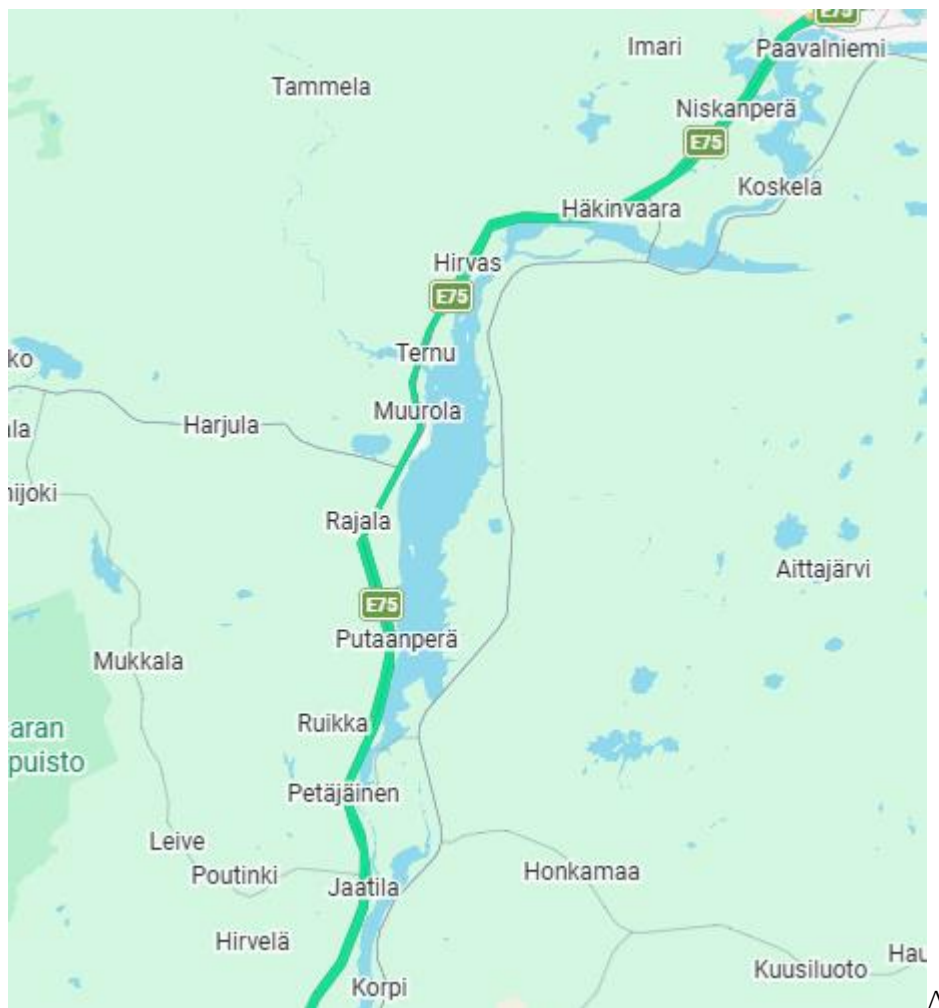

ALAKEMIJOEN ALUEEN KOULUJEN TARVESELVITYS

Häkinvaaran ja Muurolan koulut ja niitä tukevat
muut palvelut Alakemijoen alueella

Risto Kuoksa, Kai Väistö ja Antti Lassila

29.10.2026

Sivistyslautakunta

SISÄLLYS

1. Johdanto ja aiemmat selvitykset	3
2. Asukkaille ja käyttäjille tehtyjä kyselyitä	4
3. Nykytilan kuvaus kylittäin ja kouluittain	5-14
4. Muutoksen vaikutukset käyttötalouteen	14
4.1. Vaikutukset henkilöstökustannuksiin	14
4.2. Vaikutukset koulukuljetuskustannuksiin ja aikoihin	14
4.2.1. Koulukuljetukset Häkinvaaran kouluun	14
4.2.2. Muurolan koulukuljetukset	15
4.3. Vaikutukset kouluruokailupalveluun	15
5. Huonetilaohjelmat ja investointikustannukset	15
5.1. Häkinvaaran koulun huonetilaohjelma	16
5.2. Muurolan koulun huonetilaohjelma	16
6. Muutokset kiinteistöjen vuokrissa	17
7. Muutoksen vaikutukset asiakkaille ja palveluille	17
8. Yhteenvedo käyttötalousvaikutuksista	18
9. Esitys Alakemijoen kouluverkon toteutuksesta	19

LIITTEET

1. Häkinvaaran koulun huonetilaohjelma
2. Muurolan koulun huonetilaohjelma
3. Rakentamisen toteutuminen Alakemijoella vuosina 2015 - 2025
4. Tonttivaranto Alakemijoen kylillä

1. Johdanto ja aiemmat selvitykset

Alakemijoen koulu- ja varhaiskasvatustalveluiden verkosta on valmistunut laaja selvitys, joka on käsitelty 23.5.2019 koulutuslautakunnassa. Selvitys kohdistui 6 kouluun ja 5 päiväkotiin välillä Rantavitikka Muurola. Selvitystä on päivitetty vuonna 2023 palveluiden ennakointityöryhmälle. Sivistyslautakunta on käsitellyt asiaa 3/2026 edellyttäen Häkinvaaran tarveselvityksen tarkistamista.

Alakemijoen kouluverkon vaihtoehtojen määrittämistä ja päätöksentekoa ovat haastaneet seuraavat asiat:

- koko alueen oppilasmäärien väheneminen
- Muurolan koulun oppilaaksiottoalueella vähemmän oppilaita kuin alueen kolmella muulla koululla
- toteutuneen uudisrakentamisen kohdentuminen Hirvaan ja Rautiosaaren kyliin
- perheiden näkökulmasta pienten ja lyhyen koulumatkan päässä olevien kyläkoulujen vaihtuminen suuremmiksi ja koulukuljetusta edellyttäväksi
- kylien identiteettiin liittyvien kyläkoulujen loppuminen
- keskustan ulkopuolisella 35 km pitkällä Alakorkalo – Jaatila välillä on 4 toimivaa 1-6 koulua ja yhdessä niistä 7-9 luokat
- vertaa Ranuan suunta 50 km 2 koulua, Posion suunta 70 km 1 koulu, Sodankylän suunta 70 km 1 koulu ja Kittilän suunta 80 km 3 koulua
- alueen kyläkouluverkon tarkastelu osana kaupungin keskustaan liittyvää Rantaviirin aluetta tekee asiasta monisyisen ja vaikean.

Vuoden 2019 selvitys sisälsi 5 eri vaihtoehtoa. Vaihtoehdot poikkesivat siltä osin, menevältäkö

- vuosiluokkien 7-9 oppilaat vain Rantavitikalle vaiko Muurolaan ja Rantavitikalle
- montako ja minkä kokoista 1-6 vuosiluokkien koulua Rantavitikan ohella silloisesta 5:stä jäisi jäljelle (Viirinkangas, Alakorkalo, Rautiosaari, Hirvas ja Muurola).

Selvityksessä mahdollisena ja taloudellisesti edullisimpana nähtiin kahden suuren ja Häkinvaaran 1-6 koulun vaihtoehto 5, jossa

- Rantavitikka ja Muurola olisivat 1-9 kouluja
- Muurolan koulu oli alaluokkien osalta 4-opettajainen koulu (alakoulussa 2 yhdysluokkaa)
- Häkinvaaraan 6-opettajainen 1-6 koulu (monitoimitalo) Hirvaan ja Rautiosaaren oppilaille
- Alakorkalon oppilaat sijoituivat osaksi Rantavitikan koulua.

Vuoden 2023 lisäselvityksessä keskityttiin Rantavitikka – Viirinkangas – Alakorkalo alueisiin.

Vaihtoehdot rajattiin 3:een joissa oli 1 tai 2 koulua:

- VE1 Rantaviirin peruskoulu, johon sijoittuvat alueen kolme nykyistä koulua Rantavitikka, Viirinkangas ja Alakorkalo
- VE2 : Viirikankaan koulu ja Rantavitikan peruskoulu sisältäen Alakorkalon oppilaat
- VE3: Rantavitikan koulu entisellään ja Viirikankaan koulu sisältäen Alakorkalon oppilaat

Alueet Hirvas, Rautiosaari ja Muurola jäivät 2023 lisäselvityksessä ennalleen ja erikseen ratkaistavaksi. Palveluiden ylläpitämiseen liittyvää taloudellista haastetta ei voi ratkaista ilman pienten kyläkoulujen tarkastelua.

Selvityksen jälkeen

- 1) kaupunki on rakentanut 150 paikkaisen päiväkodin Häkinvaaraan, jonka ruokapalveluiden mitoituksessa on varauduttu yhteensä 300 ruokailijaan (= 1-6 luokkien Häkinvaaran kouluun)
- 2) uusinut Muurolan päiväkodin vuokrakiinteistöön 25 vuoden sopimuksella
- 3) sulkenut Hirvaan ja Rautiosaaren päiväkodit
- 4) sivistyslautakunta on tehnyt periaatepäätöksen 3/2026 Häkinvaaran 1-6 vuosiluokkien koulun rakentamisesta päiväkodin välittömään yhteyteen
- 5) palveluiden ennakointiryhmä on 24.9. suositellut Alakemijoen 7-9 luokkien sijoittamista Muurolan koulun yhteyteen.

Häkinvaaran koulusta ei ole tehty varsinaista tarveselvitystä.

Murolan 1-9 vuosiluokkien koulupalveluista ei ole tehty tarveselvitystä.

Tämä selvitys rajaa tarkastelun Rantaviirin eteläpuoliseen osaan Alakemijoen aluetta. Alakemijoen alueella tarkoitetaan Alakorkalon, Hirvaan, Rautiosaaren ja Murolan koulujen oppilaaksiotto-alueita. Selvitys sisältää sekä Häkinvaaran että Murolan koulujen tarveselvityksen.

2. Asukkaille ja käyttäjille tehtyjä kyselyitä

Kaupunki on tehnyt alueella vuonna 2025 lasten ja nuorten kyselyn, palveluverkkokyselyn, osallistuvan budjetoinnin kyselyn, muuttoliikekyselyn ja pitänyt avoimen kaupunginhallituksen iltakoulutilaisuuden Muurolassa.

Kyselyissä on ollut mahdollisuus vastata vapaasti kirjoittamalla ja niiden yhteenveto on yleisellä tasolla. Koulupalveluiden osalta seuraavat tulevat esille:

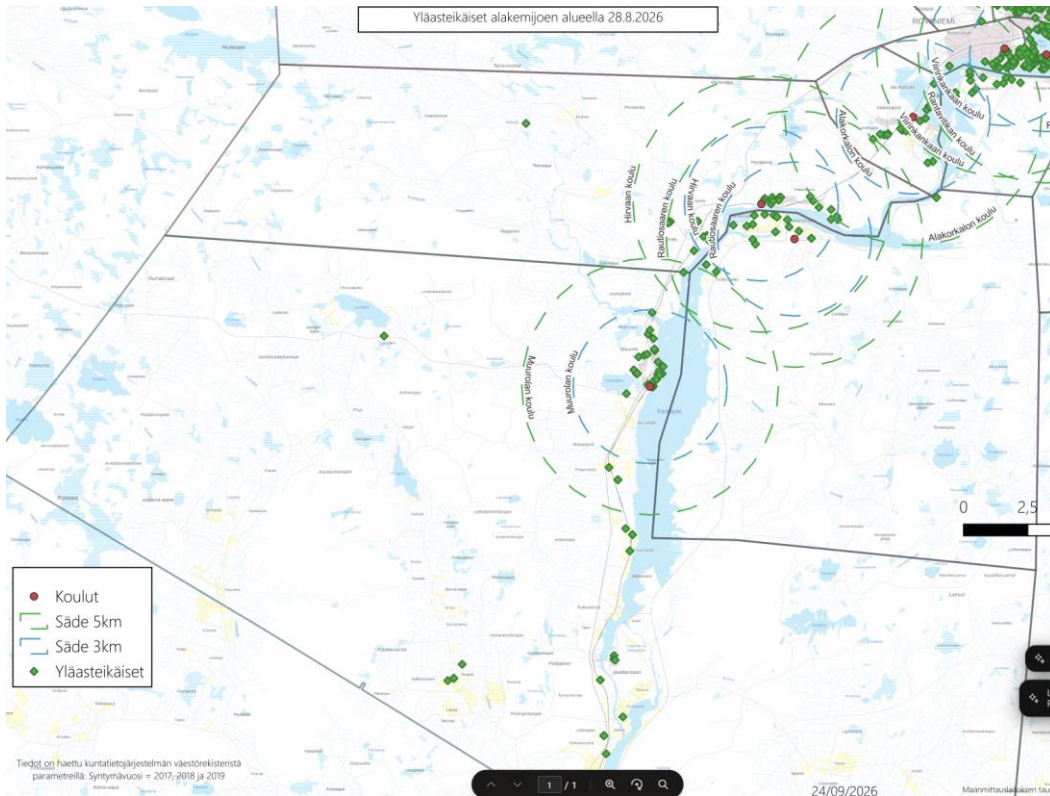
- kohtuulliset itse kuljettavat koulumatkat
- jos koulukyyditys niin ei liian pitkiä
- ei liian suuria opetusryhmiä
- ei liian pieniä kouluja
- toimivia julkisen liikenteen reittejä.

Koulurakentamisen toivotaan tukevan alueen muuta kehittymistä.

Koulupalveluiden järjestämisen tavoitteena on muodostaa sellaisia kouluyksiköjä, jotka ovat riittävän suuria mahdollistamaan opiskelijoiden tuki, hyvä aine- ja erityisosaaminen sekä joustavuus opetusjärjestelyiden toteuttamisessa. Milloin se on mahdollista, pyritään tilojen käyttöasteen nostamiseen monitoimijuuden kautta - kirjasto, nuoriso, seniori, Lapha, seurat ja järjestöt.

3. Nykytilan kuvaus kylittäin ja kouluittain

3.1. Koulujen sijainti ja yläkoulun 7-9 luokkien oppilaiden sijoittuminen Alakemijoen alueella

Kuva 1 : yläasteikäisten sijoittuminen Alakemijoen alueella

Kuvassa 1 on alueen nykyisen neljän koulun sekä Viirinkankaan koulun ympärillä 3 km:n (sininen katkoviiva) ja 5 km:n (vihreä katkoviiva) säteet. Kuvasta voi todeta, että

- Rautiosaaren ja Hirvaan koulujen säteet ovat liki päällekkäin
- Alakorkalon koulun oppilaista osa sijoittuu Viirinkankaan koulun 3 km:n säteen sisään
- oppilaista enemmistö, noin 60 % on Hirvaan, Rautiosaaren ja Alakorkalon alueella

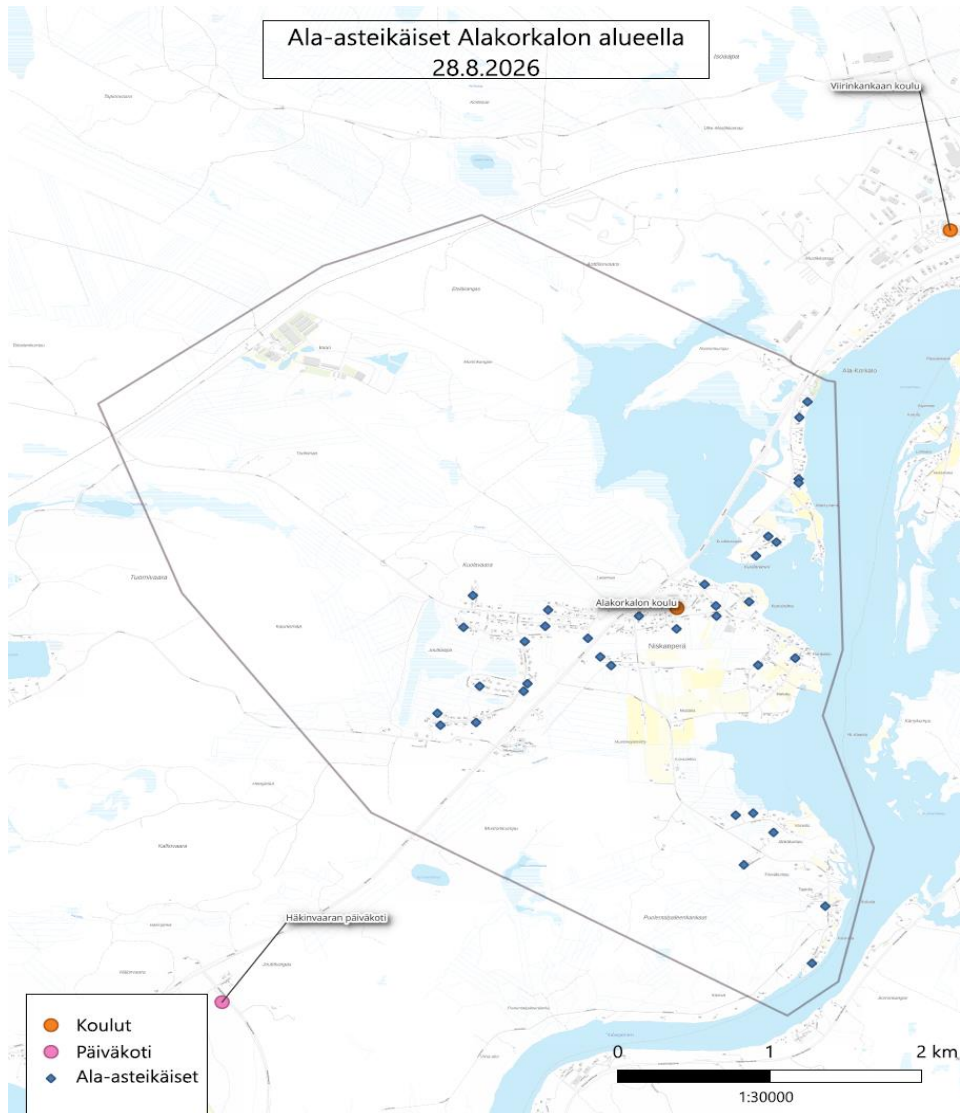
Välimatkojen ja oppilaiden sijoittumisen perusteella muodostettava koulujen rakenne täsmennetään jäljempänä luvussa 3.6.

3.1. Alakorkalo

Alakorkalon koulu on kolmen yhdysluokan koulu noin, jonka oppilasmäärä on noin 40. Koulun **oppilasennuste on säilyttävä**. Koulussa toimii 3 yhdysluokkaa.

ALAKEMIJOEN ALUE								
kp 3410		1	2	3	4	5	6	yht
ALAKORKALO	2026	6	5	1	12	9	6	39
	2027	8	6	5	1	12	9	41
	2028	6	8	6	5	1	12	38
	2029	7	6	8	6	5	1	33
	2030	5	7	6	8	6	5	37
	2031	7	5	7	6	8	6	39
	2032	7	7	5	7	6	8	40

Taulukko 1 : Alakorkalon koulun oppilasennuste

KUVA 2 Alakorkalon koulun oppilaiden kotien sijoittuminen 8/2026

Koulu on toiminut lokakuusta 2018 alkaen kaupungin omistamassa moduulirakennuksissa. Koulun tontilla on hyväkuntoinen vuonna 1998 rakennettu kiinteistö, jossa on liikuntasali, teknisen ja tekstiilityön opetus sekä iltapäivätoiminta koulun 1-2 luokan oppilaille.

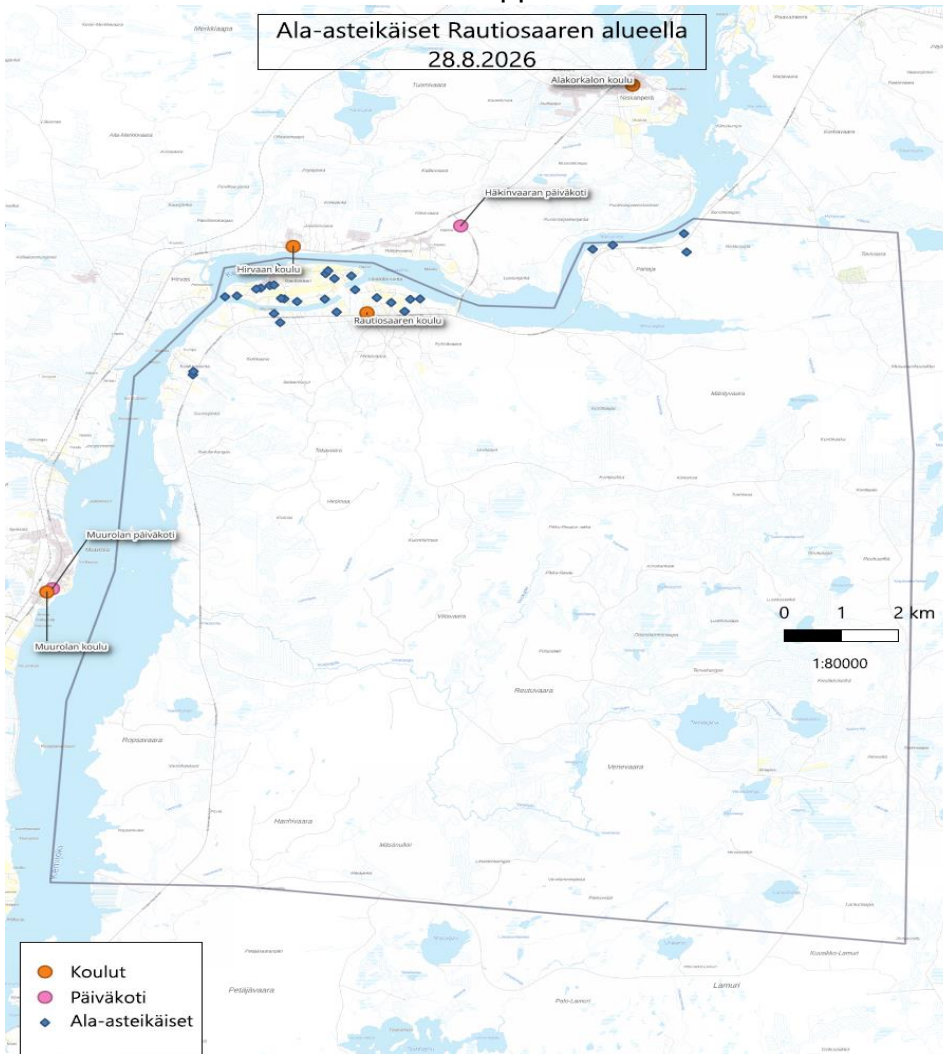
Alakorkalo on alueen kouluista ainoa, jossa ei tarvita koulukuljetusta välimatkojen tai reittien vaarallisuuden vuoksi.

3.2. Rautiosaari

Rautiosaaren koulu on kolmen yhdysluokan koulu, jonka oppilasmäärä on nyt 41. Koulun **oppilasennuste on kasvava**, mutta sen rakenne säilyy edelleen 3-opettajaisena yhdysluokkakouluna. **Rautiosaaren kylän alueella on merkittävä rakentamattomien tonttien potentiaali.** Liite 3

kp 3441		1	2	3	4	5	6	yht
RAUTIOSAARI	2026	8	7	5	6	9	6	41
	2027	10	8	7	5	6	9	45
	2028	10	10	8	7	5	6	46
	2029	8	10	10	8	7	5	48
	2030	11	8	10	10	8	7	54
	2031	8	11	8	10	10	8	55
	2032	15	8	11	8	10	10	62

Taulukko 2: Rautiosaaren koulun oppilasennuste

KUVA 3 Rautiosaaren koulun oppilaiden kotien sijoittuminen kartalla 8/2026

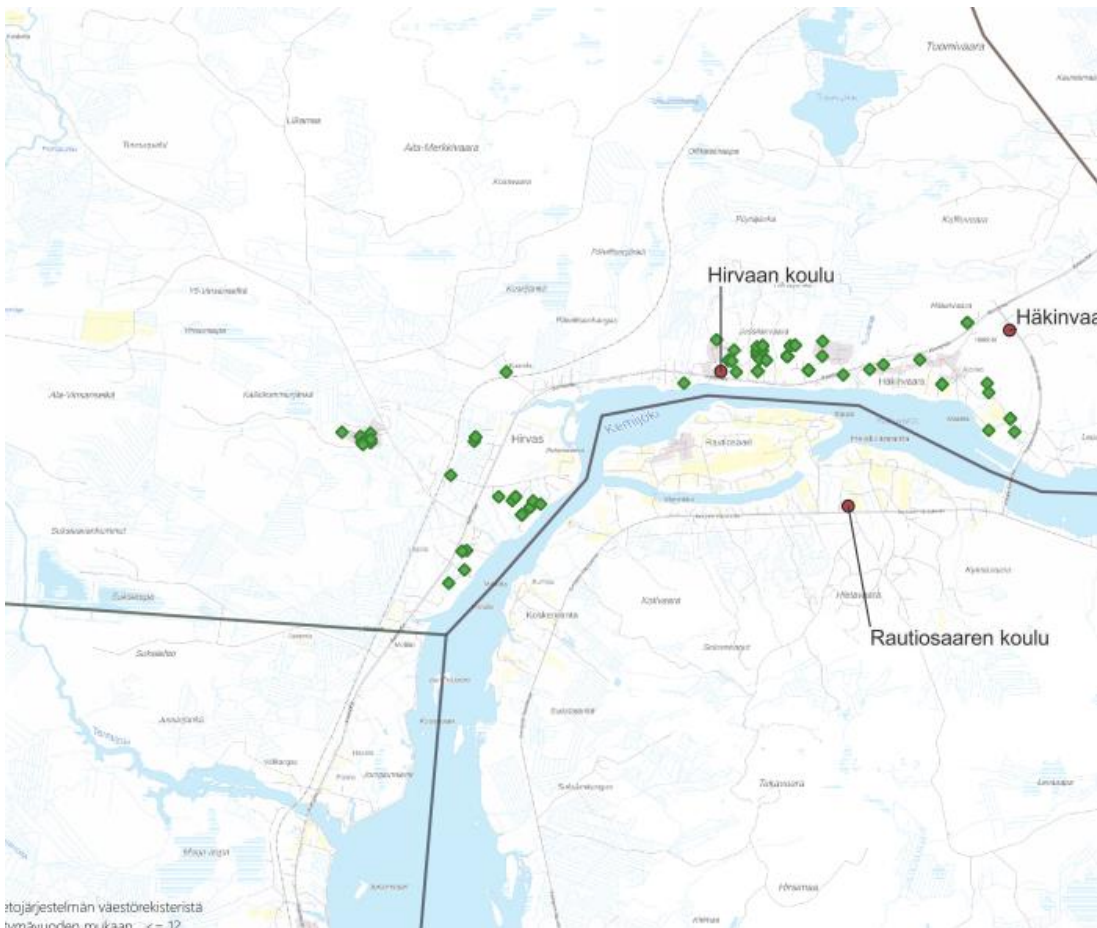
Koulun tontilla on hyväkuntoinen vuonna 1997 rakennettu liikuntasali. Koululla on vain vähän oppilaskuljetusta, perusteena koulumatkan vaarallisuus. Itse koulurakennus on tyydyttävässä kunnossa.

3.3. Hirvas

Hirvaan koulu on tällä hetkellä 5 opetusryhmän koulu. Koulun oppilasmäärä noin 68 ja **oppilasennuste on lievästi laskeva**. Koulussa on 1 yhdysluokka (3 ja 6) sekä 4 yhden vuosiluokan opetusryhmää. **Hirvaan kylän alueella on Alakemijoen alueen suurin rakentamattomien tonttien potentiaali.** Liite 4

kp 3440		1	2	3	4	5	6	yht
HIRVAS	2026	9	11	7	16	17	8	68
	2027	9	9	11	7	16	17	69
	2028	12	9	9	11	7	16	64
	2029	12	12	9	9	11	7	60
	2030	9	12	12	9	9	11	62
	2031	3	9	12	12	9	9	54
	2032	11	3	9	12	12	9	56

Taulukko 3: Hirvaan koulun oppilasennuste

KUVA 4 Hirvaan koulun oppilaiden kotien sijoittuminen kartalla 10/2026 (lisäksi yksi oppilas kartan ulkopuolella luoteen suunnassa).

Koulun tontilla on hyväkuntoinen vuonna 1997 valmistunut liikuntasali. Itse koulurakennus on tyydyttävässä kunnossa.

3.4. Muurola

3.4.1. Alakoulu

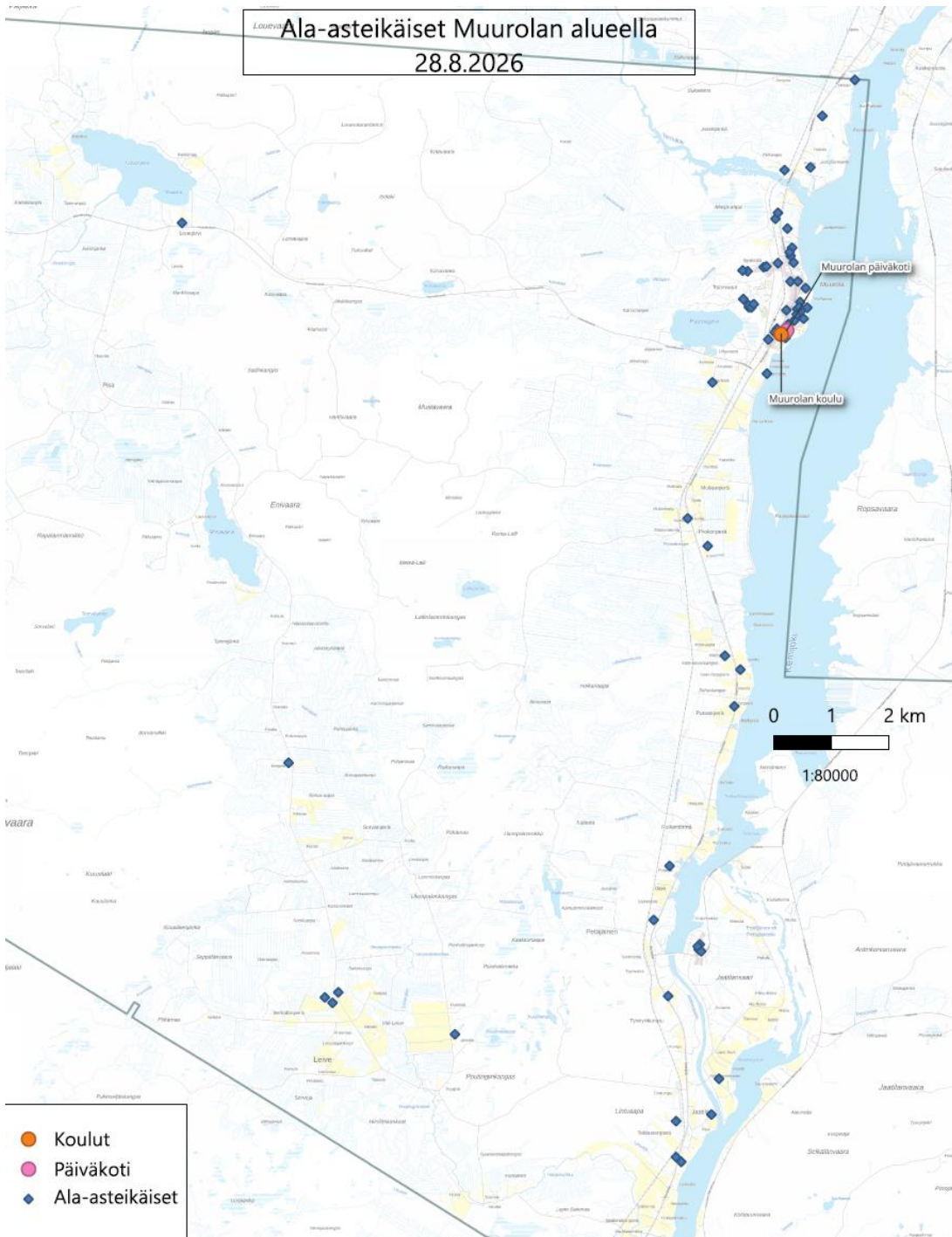
Murolan koulu on alaluokiltaan 1-sarjainen 6 ryhmän, ja yläluokkien 7-9 osalta koko Alakemijokea palveleva 3-sarjainen koulu.

Koululla on koko alueen VALO (= vastaanottoryhmä maahanmuuttajille) ja 3 koko aluetta palvelevaa pienryhmää (1-3, 4-6 ja 7-9 vuosiluokille). Näissä ryhmissä opiskelee noin 40 oppilasta, joista noin 25 % (10) tulee alueen kolmelta muulta koululta.

Alaluokkien 1-6 oppilasmäärä on 111. **Oppilasennuste on selkeästi laskeva.** Kokonaisoppilasmäärää tulee korjaamaan ylöspäin VALO-opetuksen oppilaat (vastaanottoyksikkö Babandon nuoret) ja muilta alueen kouluilta pienryhmiin tulevat oppilaat. Oppilasennuste vuodelle 2032 on 71, nykyistä Hirvaan koulua vastaava. Alla olevassa taulukossa on merkitty keltaisella vuosiluokat, joiden kohdalla tulee muodostumaan yhdysluokkia.

kp 3442		1	2	3	4	5	6	yht
MUROLA	2026	14	22	16	20	22	17	111
	2027	20	14	22	16	20	22	114
	2028	8	20	14	22	16	20	100
	2029	5	8	20	14	22	16	85
	2030	17	5	8	20	14	22	86
	2031	10	17	5	8	20	14	74
	2032	11	10	17	5	8	20	71

Taulukko 4: Murolan alakoulun oppilasennuste

KUVA 4: Muurolan koulun oppilaiden kotien sijoittuminen 8/2026

3.4.2. Muurolan yläkoulu

Koko aluetta palvelevien **yläluokkien sarjaisuus laskee nykyisestä 3:sta tulevaisuudessa 2:een**. Alla olevassa taulukossa on merkitty keltaisella vuosiluokat, jolloin oppilasmäärien valossa vuosiluokan voi jakaa kahteen perusryhmään kolmen sijasta. Ensimmäisen kerran se tapahtuu syksyllä 2027.

kp 3442			7	8	9	
MUUROLAN YLÄKOULU	2026	43	50	54	147	
- Alakorkalo	2027	37	43	50	130	
- Hirvas	2028	57	37	43	137	
- Muurola	2029	54	57	37	148	
- Rautiosaari	2030	29	54	57	140	
	2031	45	29	54	128	
	2032	37	45	29	111	

Taulukko 5: Muurolan yläkoulun oppilasennuste

Muurolan yläluokkien opetusryhmien kokoon vaikuttavat seuraavat asiat:

- VALO- ja pienryhmäläiset eivät ole mukana perusopetuksen tavallisissa ryhmissä
- osa VALO-opiskelijoista siirtyy toisen koulun alueelle kaupungissa tai muuttavat pois Rovaniemeltä saatuaan kotipaikkaoikeuden
- Häkinvaaran koulun käynnistyessä osa Alakorkalon oppilaista tulee menemään Rantavitikalle yläkouluun Muurolan sijasta.

Muurolan koulun pisimmät koulumatkat ovat noin 25 km. Koulukuljetukset edellyttävät tilausliikenteen käyttöä sekä etelästä että pohjoisen suunnasta. Koulukuljetukset ovat merkittävä kustannuserä Muurolan koulun toiminnassa.

Koulun tontilla on hyväkuntoinen vuonna 1998 rakennettu Totto-halli, jota voidaan käyttää koulun liikuntasalina. **Varsinaiset koulutilat on rakennettu 1960-luvulla ja ovat heikossa kunnossa.**

Koulu sijaitsee vilkkaan 4-tien vieressä, jossa ei ole yli- eikä alikulkua. **Valtion 4-tien linjauksen tarkistaminen ei muuta tien kulkureittiä.**

Koulun vieressä omissa rakennuksissa on Laphan palveluita, nuorisotila, kirjasto ja päiväkotit, jotka tulee ottaa mahdollisessa uudisrakentamisessa huomioon.

3.5. Rantaviiri – Viirinkankaan ja Rantavitikan koulujen oppilasennuste

Alakemijoen oppilasennusteen yhteydessä on syytä tarkastella viereistä Rantaviirin aluetta.

3.5.1. Viirinkangas

kp 3413		1	2	3	4	5	6	yht
VIIRINKANGAS	2026	13	17	11	10	16	14	81
	2027	15	13	17	11	10	16	82
	2028	14	15	13	17	11	10	80
	2029	11	14	15	13	17	11	81
	2030	20	11	14	15	13	17	90
	2031	18	20	11	14	15	13	91
	2032	11	18	20	11	14	15	89

Taulukko 6: Viirinkankaan koulun oppilasennuste

Viirinkankaan koulun oppilasennuste on säilyttävä. Alakemijoien alueen kannalta on merkityksellistä, että osa Alakorkalon oppilaista on alle 3 km päässä Viirinkankaan koulusta ja Viirinkangas pystyy ottamaan Alakorkalon oppilaita ilman että syntyy uusia opetusryhmiä. Oppilaaksiottoaluetta Viirinkankaan ja Rantavitikan välillä voidaan tarvittaessa tarkistaa, jotta syntyy tarkoituksenmukaiset ryhmäkoot.

3.5.2. Rantavitikka

kp 3412		1	2	3	4	5	6	yht
RANTAVITIKKA	2026	22	23	35	25	27	35	167
	2027	34	22	23	35	25	27	166
	2028	39	34	22	23	35	25	178
	2029	24	39	34	22	23	35	177
	2030	40	24	39	34	22	23	182
	2031	48	40	24	39	34	22	207
	2032	33	48	40	24	39	34	218

Taulukko 7: Rantavitikan alaluokkien oppilasennuste

Rantavitikan koulun ennuste on alaluokkien osalta 1-2-sarjainen. Tällä hetkellä koulu toimii 1-sarjaisena alaluokkien osalta. Rantavitikan alue on opiskelijakaupungiinosa, jolle on tyypillistä, että opiskelijoiden valmistumisen yhteydessä lapsiperheitä muuttaa alueelta pois. **Oppilasennuste toteutuu poismuuton vuoksi Rantavitikalla alhaisempaan.** Koko Rantaviirin alueen omat oppilaat muodostavat 2-sarjaa ja mahtuisivat hyvin Rantavitikan peruskouluun.

kp 3412		7	8	9	
RANTAVITIKAN YLÄKOULU	2026	68	66	77	211
- Rantavitikka	2027	49	68	66	183
- Viirinkangas	2028	43	49	68	160
	2029	35	43	49	127
	2030	46	35	43	124
	2031	40	46	35	121
	2032	35	40	46	121

Taulukko 8: Rantavitikan yläluokkien oppilasennuste

Rantavitikan yläkoulun vuosiluokka sisältää koko kaupunkia palveleva kuvataidepainoitteisen luokan, joka tekee yläkoulusta 3-sarjaisen. **Oppilasennuste ei todellisuudessa ole laskeva vaan alueen omien alakoulujen ja kuvataideluokka huomioiden säilyttävä.** Rantaviirin oman vuosiluokan koko on noin 40 ja yläkouluikäisiä oppilaita siten noin 2 ryhmää x 20 x 3 vuosiluokkaa = 120.

3.6 Valintana kahden koulun malli - Häkinvaaran ja Muurolan koulut

Alakemijoen alueen vuosiluokkien koko on keskimäärin 2-sarjaisuuden mahdollistava (edellä Taulukko 5). Alueen lyhyet **välimatkat antaisivat mahdollisuuden myös yhteen 2-sarjaiseen peruskouluun**. Koulun mahdollinen sijainti olisi joko Muurolassa tai Häkinvaarassa. Oppilaiden sijoittumisen, alueelle toteutuneen uudisrakentamisen sekä koulukuljetusten minimoimisen näkökulmasta sijainti voisi olla Häkinvaara.

Häkinvaaran 1-6 koulusta on olemassa sivistyslautakunnan periaatepäätös. Kaupunginhallitus on valinnut strategia 2040:n kärkihankkeeksi Alakemijoen ja Muurolan alueen kehittämisen. Palveluiden ennakointiryhmä on 30.9.2026 suositellut alueen yläluokkien sijoittamispaikaksi Muurolaa. Poliittinen näkemys merkitsee kahden uuden koulun rakentamista - Häkinvaaran 1-6 ja Muurolan 1-9 koulun.

Häkinvaaran uusi 1-6 koulu merkitsee kolmen nykyisen koulun yhdistymistä - Alakorkalon, Hirvaan ja Rautiosaaren koulun. Alakemijoen koulujen oppilasmäärän säilyminen ja kasvu kohdistuvat näiden kolmen koulun alueelle. Näillä kolmella kylällä on Alakemijoen suurin tonttivaranto ja kasvupotentiaali. Se merkitsee, että **Häkinvaaran koulun mitoituksessa on viisasta varautua osittaiseen 2-sarjaisuuteen ja kiinteistön laajentamismahdollisuuteen. Häkinvaaran koulun aloittaessa henkilöstömäärä vähenee 6:lla opettajalla ja 1-2:lla ohjaajalla. Vähennykset kohdistuvat nykyisiin kouluihin Alakorkalo, Hirvas ja Rautiosaari.**

Muurolan alakoulun oppilasennuste on laskeva (Taulukko 4). Alakemijoen alueen 7-9 luokkien oppilasennuste on niinikään laskeva (Taulukko 5). Tämä merkitsee että koulun mitoituksessa tulee varautua alakoulussa yhdysluokkien syntymiseen ja yläluokkien osalta pientymistä osittain 2-sarjaiseksi. Muutoksessa alakoulun yhden yhdysluokan muodostuminen vähentää yhden opettajatyövuoden ja yläkoulun yhden vuosiluokan sarjaisuuden pientyminen 1,5 henkilötyövuotta aineopettajatyötä.

3.7. Uuden Häkinvaaran koulun oppilasennuste

Häkinvaaran koulu voisi aloittaa toimintansa elokuussa 2030 yksisarjaisena. Riippuen oppilasmäärän kehityksestä ja oppilaaksiottorajan täsmentämisessä Rantavitikan suuntaan, ikäluokka voi vaatia ryhmän jakamiseen kahteen. Ensimmäinen lukuvuosi jolloin 2-sarjaisuutta tarvitaan voi olla vuonna 2032.

kp 3440		1	2	3	4	5	6	yht
HÄKINVAARA	2026	23	23	13	34	35	20	148
HIR+RAU+ALA	2027	27	23	23	13	34	35	155
	2028	28	27	23	23	13	34	148
	2029	27	28	27	23	23	13	141
Koulu aloittaa	2030	25	27	28	27	23	23	153
	2031	18	25	27	28	27	23	148
	2032	33	18	25	27	28	27	158

Taulukko 9: Häkinvaaran koulun oppilasennuste

Kaupungin koulurakentamisen kokemuksen perusteella uuden koulun läheisyydessä oppilasmäärä lähtee kasvuun ja näin voi olettaa käyvän Häkinvaaran monitoimitalon läheisyydessä.

4. Muutoksen vaikutukset käyttötalouteen

4.1. Vaikutukset henkilöstökustannuksiin

Häkinvaaran koulun perustamisen henkilöstövaikutus on -6 opettajatyövuotta ja -2 ohjaajatyövuotta, yhteensä 440 000 €. Henkilöstökustannuksia ei ole olettaa koulun johtamisen tai koulusihteerityön resurssien vähemisestä. Molemmat koulut tulevat olemaan keskisuuria monitoimitaloja, jotka tarvitsevat oman johdon.

Murolan koululle kahden koulun malli ei tuo rakenteellisia henkilöstövaikutuksia, mutta oppilasmäärän laskeminen johtaa varovasti arvioiden 3:n opettajatyövuoden vähemiseen lähivuosina, jonka vaikutus on noin 180 000 €.

Kahden koulun malli	lo	eo	aineenop	ohjaaja	IP-kerho	koulusiht
HÄKINV 1-6	6	1		2	on	
MUUROLA 1-6	5	1,5		2	on	
MUUROLA 7-9		1,5	14	1		1
MUUROLA PIENRYHMÄT		3		2		
MUUROLA VALO	2			3		
YHTEENSÄ	13	7	14	10		1
NYKYTILA	19	8	14	12		1
EROTUS	-6	-1	0	-2		0
TALOUDELLINEN VAIKUTUS €/V	-360 000	-60 000	-120 000	-80 000		
YHTEENSÄ €/V	-620 000					

Taulukko 10 : Eri henkilöstömäärien muutos nykytilasta kahden koulun malliin (lo = luokanopettaja, eo = erityisopettaja)

4.2. Vaikutukset koulukuljetuskustannuksiin ja aikoihin

4.2.1. Koulukuljetukset Häkinvaaran kouluun

Alakorkalo - koululla ei nykytilanteessa ole yhtään koulukuljetuksia. Häkinvaaran kouluun Kuolajoen sillan eteläpuolelta kulkevat voivat käyttää aamulla linjaliikennereittiä 14 klo 8 ja 9 alkavaan kouluun. Samaa linjaa nro 14 voidaan käyttää koulun päättyessä klo 12, 14 ja 15. Klo 13 ei nykyisellä aikataululla ole vuoroa. Muutos merkitsee 40 uutta oppilasta linjaliikenteen käyttäjänä Valtti-kortilla.

Kustannusvaikutus on $40 \times 1,7 \text{ €/koulupäivä} \times 190 \text{ koulupäivää} = 12\,920 \text{ €/lukuvuosi}$.

Hirvas - koulun oppilaiden koulukyydityksen määrä ei nykytilanteesta oleellisesti muutu. Kalliokummun alue on nykyisinkin tilausliikenteellä hoidettua koulumatkan vaarallisuuden perusteella tarvittava kuljetus ei merkittävästi muutu. Oppilaat voivat käyttää aamuisin linjaa 14 klo 8 ja 9 alkavaan koulupäivään ja iltapäivisin koulun päättyessä klo 14 ja 15.

Rautiosaari - Rautiosaaresta Häkinvaaraan 3 km matka tulee ylittymään osalla 1-3 luokkalaisista ja 5 km raja myös osalla 4-6 luokkalaisista. Aamuisin klo 9.15 alkavaan kouluun voidaan käyttää olemassa olevaa linjaa 14R. **Klo 8.15 aamuun on olemassa tilausvuoro, jonka opiskelijamäärä kasvaa nykyisestä 35:llä oppilaalla. Muutokset kustannusvaikutus on 77 500 € / vuosi.**

Osa oppilaista tulee kulkemaan jalan tai pyörällä Rautiosaaresta Häkinvaaraan Valajaskosken voimalaitossillan kautta. Sillan kaiteet täyttävät turvallisuusvaatimukset. Sillan keskiosassa kevyen liikenteen väylän leveys ei kuitenkaan mahdollista kahden pyörän kohtaamista. Sillan alku- ja loppuosassa tien yläpuolen kaiteiden turvallisuutta tulee parantaa nykyisestä.

Yhteensä Häkinvaaran koulun perustaminen lisää kuljetusta tarvitsevien oppilaiden määrää noin 75:llä ja kuljetuskustannuksia 90 000 € vuodessa.

Koulumatkakustannusten muutokset oletuksena on, että

- Valajaskosken silta ei muodosta perustetta järjestää koulukyyditys koulumatkan vaarallisuuden perusteella Rautiosaaresta tuleville
- Niskanperän oppilaille ei tarvitse järjestä syöttökuljetusta nelostien varteen linjan 4 reitille
- Rautiosaareissa poikkeavia R14 lisätään yksi aamuun ja yksi iltapäivään.

4.2.2. Muurolan koulukuljetukset

Muurolan koulu ei muutu rakenteellisesti joten sen kyyditykset eivät muutu. Muurolan koulun työjärjestyksen tehokkuutta haittaa klo 13 pohjoiseen lähtevän linjaliikenteen puute. Mikäli Häkinvaaran alkamisen yhteydessä lisätään ko. linjaliikennereitti, Muurolan oppilaiden odotusaika iltapäivisin lyhenee ja paremman työjärjestyksen teko

mahdollistuu.

4.3. Vaikutukset kouluruokailupalveluun

Kolmen koulun yhdistyminen Häkinvaaran kouluksi ei muuta tarvittavaa elintarvikkeiden määrää. Kouluruokailun henkilöstö pienille kouluille on hankittu ostopalveluna eivätkä kustannukset tule oleellisesti muuttumaan.

Kouluruokailussa syntyy kustannusten vähennyksiä siinä vaiheessa, kun Muurolan koulun keititö uusitaan kuumennuskeittiöksi. Tällöin ruuankuljetusreittien kertoja voidaan laskea viidestä kolmeen viikossa. Taloudellinen merkitys on vähäinen.

5. Huonetilaohjelmat ja kiinteistökustannukset

Molemmille kouluille on laadittu keväällä 2026 huonetilaohjelmat, jotka on tarkistettu vastaamaan tilastointipäivän 20.9. mukaista oppilasennustetta. **Perusluokan kokoa ohjelmissa on nostettu 54:stä 60:neen m², jotta ne antavat joustoa opetusryhmien koolle ja mahdollistavat toiminnallisemman ja liikunnallisemman toimintakulttuurin.** Huonetilaohjelmat ovat liitteinä 1 ja 2.

Vuokra- ja investointilaskelmissa ei ole huomioitu Muurolan nuorisotilaa, kirjastoa ja mahdollista Laphan neuvolatilaa. Uudistiloina niiden kustannusperuste on samaa luokkaa koulutilojen kanssa. Nuorisotila ja kirjasto käsitellään hyvinvointilautakunnan investointi- ja käyttösuunnitelmassa.

5.1. Häkinvaaran koulun huonetilaohjelma

Häkinvaaran koulun huonetilaohjelmassa **varaudutaan mahdolliseen koulun kasvuun kahdella ylimääräisellä opetustilalla - 60 m² ja 40 m².** Päiväkodin rakentamisen yhteydessä keittiö ja ruokasali on mitoitettu 150 koululaisen ruuan tarjoiluun ja ruokasalitilaan. **Huonetilaohjelmassa ruokailutilaa on lisätty 50 m², jotta tila olisi toimiva päiväkodin ja koulun yhteiskäytölle.** Koulun liikuntasali mahdollistaa täysimittaisen lentopallokentän.

Koulun koko on 2493 brm² ja investoinnin suuruus á 4300 €/brm² = 10,7 m€.

Nyt Alakorkalon käytössä olevat moduuliluokat ovat kaupungin omistuksessa ja vapautuvat käytettäväksi muihin väistökohteisiin.

5.2. Muurolan koulun huonetilaohjelma

Muurolan huonetilaohjelma on mitoteitettu 6:lle alakoulun ryhmälle ja 8:lle perusopetusryhmälle yläkoulussa. Nykyisellä tuntikehyksellä 434 h siinä on keskimäärin 2,5 60 m²:n luokkatilaa koko ajan vapaana. Oppilasennusteen perusteella tuntikehys tulevaisuudessa pienenee ja vapaata tilaa tulee olemaan enemmän.

Huonetilaohjelma sisältää 100 paikkaisen 130 m² auditorion, joka toimii koulun yhteisten tapahtumien tilana sekä alueen kylätoimintaa tukevana tilana. Kiinteistössä ei ole liikuntasalia, sillä liikuntatunnit pidetään Totto-hallissa.

Muurolan koulutilojen huonetilaohjelma on väljätkö. Koulun koko on 4 045 brm² ja investoinnin suuruus á 4300 €/brm² = 17,4 m€. Summa ei sisällä nuorisotilan ja kirjaston tiloja.

Huonetilaohjelma sisältää 175 brm² nuorisotilan, joka on kooltaan sama kuin rakenteilla olevan Sinetän uusi nuorisotila. Kirjaston koko on 454 brm² sisältäen 55 m² kokoontumistilan kylätoimintaan.

Nuorisotilan investointi osana koulua olisi suuruusluokkaa 175 x 4300 €/brm² = 752 000 € ja kirjaston 454 x 4300 €/brm² = 1 952 000 €.

Laphan palveluihin tarvittava nykyistä neuvolaa korvaava tila tullaan huomioimaan ohjelmassa Laphan linjauksen mukaisesti.

6. Muutokset kiinteistöjen vuokrissa

Kahden koulun mallissa Häkinvaaran vuokratustannukset ovat noin 64 000 € vuodessa nykyisen 3 koulun vuokraa alhaisemmat. Muurolan koulutilojen vuokra laskisi vain noin 6 000 € vuodessa.

Koulu	Nykytila v 2026	Häkinvaara / Uusi Muurola	Erotus
Alakorkalo	219 714		
Hirvas	214 890		
Rautiosaari	227 659		
Yht AlaHirRau	662 263	598 320	63 943
Muurola	977 133	970 800	6 333
Yhteensä	1 639 396	1 569 120	70 276

Taulukko 11: Vuokrien vertailu nykytila vs. kahden uuden koulun tilanne (sisältää energian, siivouksen ja pienet korjaukset)

Uudisrakennusten vuokran laskentaperuste:

- Häkinvaara 20 €/m² x 2493 brm² x 12 kk = 598 000 €
- Muurola 20 €/m² x 4045 brm² x 12 kk = 971 000 €.

7. Muutoksen vaikutuksista asiakkaille ja palveluille

Häkinvaaran hankkeeseen liittyy enemmän muutoksia asiakasnäkökulmasta:

- 3 koulua lakkaa ja yhdistyy uuteen sijaintiin
- syntyy varhaiskasvatuksen ja alakoulun muodostama monitoimitalo, liki 250-300 lapsen ja 40 työntekijän kasvun ja oppimisen yhteisö
- kokonaisuus mahdollistaa esiopetuksen ja alkuopetuksen yhteistyön ja siinä voidaan tarjota tukea kasvun ja oppimisen haasteisiin nykyistä resurssiviisaammin
- Alakorkalon ja Rautiosaaren oppilaiden koulumatka pitenee ja noin 70-80 oppilasta tulee koulukuljetuksen piiriin
- alueen julkista liikennettä kehitetään tukemaan koulukuljetuksia
- Häkinvaaran oppilaaksiottoalue tulee kasvattamaan kiinnostusta lapsiperheiden asuinalueena jota voidaan tukea kaupungin kaavoituksen ja maankäytön ratkaisuilla
- 4-tien linjauksen muutos aikanaan siirtää suuren liikennemäärän pois Hirvaan ja Alakorkalon asuinalueilta parantaen niitä asuinympäristönä

Murolan uudisrakennukseen ei sisälly rakenteellisia vaikutuksia. Nykytilaan nähden se:

- poistaa noin 60 vuotta vanhojen koulurakennusten merkittävän kuntoriskin ja on investointina välttämätön
- mahdollistaa koulun toiminnan yhtenäisenä peruskouluna tarkoituksenmukaisissa tiloissa
- mahdollistaa koulun alueella toimivien nuoriso-, kirjasto- ja sotepalveluiden toteuttamisen paremmin osana Muurolan monitoimitaloa
- antaa modernit puitteet alueen kolmannen sektorin toimijoille

8. Yhteenvedo käyttötalousvaikutuksista

Taulukossa 12 on eritelty Häkinvaaran koulun osalta käyttötalousvaikutus on suurempi. Kustannuseroa pienentää syntyvät koulukuljetuskustannukset. Kustannusten lasku vuodessa oppilasta kohti on $444\,000 / 150 = 2\,960$ €/oppilasvuosi.

Muurolan osalta ei ole huomioitu henkilöstökuluja, koska ne ovat seurausta oppilasmäärien muutoksesta eivät rakenteen muutoksesta. Muurolassa oppilasta kohti syntyvä säästö on $51\,000 / 220 = 230$ €/oppilasvuosi

	Häkinvaara €/v	Muurola €/v	Yhteensä €/v
Henkilöstökulut	440 000	0	440 000
Vuokrakustannukset	64 000	6 000	70 000

Koulukuljetus	- 90 000	0	-90 000
Kouluruokailu	30 000	45 000	75 000
Yhteensä	444 000	51 000	495 000
Oppilasmäärä	150	220	
Vaikutus €/oppilas	2 960	230	
Perusopetuksen yksikköhinta 2025	8 300	8 300	

Taulukko 12: Alakemijoen kouluverkkoratkaisun käyttötalousvaikutus.

Rovaniemen kaupungin perusopetuksen yksikköhinta oli vuonna 2025 8300 €/oppilas, jonka kaupunki koulutuksen järjestäjänä saa valtionosuutena. Alakemijoen kouluverkon muutokset eivät vaikuta yksikköhinnan muodostumiseen. Yllä olevat käyttötalousvaikutukset ovat siten kaupungille todellisia verrattuna tilanteeseen, että kouluverkkoon ei tehdä muutoksia.

9. Esitys Alakemijoen kouluverkon toteutuksesta

Häkinvaaran koulun rakentamisesta on olemassa periaatteellinen päätös ilman tarkempaa tarveselvityksestä. Valmistelussa koulujen johtajien taholta tuli esille, että ratkaisuun on henkisesti totuttu ja sitä odotetaan. Häkinvaaralla on nopeampi ja merkittävämpi käyttötalousvaikutus.

Murolan osalta ei ole ollut aiempaa tarveselvitystä. Murolan investoinnilla ei ole vastaavaa käyttötalouden ajuria kuin Häkinvaaralla, mutta kiinteistön kunto on huono. Muurolassa sijaitsevan vastaanottokeskuksen vaikutus oppilasmäärään on niin merkittävä, että hankkeen laajuuden kannalta olisi hyvä tietää, jatkuuko sen toiminta nykyistä 4-vuotiskautta pidempään vuoden 2028 jälkeen.

Esitys toteutusaikataulusta:

1. Häkinvaara

- marraskuu 2026 lapsivaikutusten arviointi ja muutoksen esittely perheille
- suunnittelu 2027
- kilpailutus talvi 27-28
- rakentaminen 2 vuotta kesä 28 - kevät 30 (2 vuotta)
- käyttöönotto elokuu 2030
- Alakorkalo, Rautiosaari ja Hirvas lakkaavat heinäkuu 2030

2. Muurola

- hankesuunnittelu 2028-29
- kilpailutus syksy 2029
- rakentaminen kesä 2030-32
- käyttöönotto elokuu 2032

LIITTEET

1. Häkinvaaran koulun huonetilaohjelma
2. Muurolan koulun huonetilaohjelma
3. Rakentamisen toteutuminen Alakemijoella vuosina 2015-2025
4. Tonttivaranto Alakemijoen kylillä